No 1778

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 25 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 24 Februarij.

Gisteren heeft de Tweede Kamer in openbare zitting beraadslaagd over het handel- en scheepsvaart-traktaat gesloten tusschen Nederland en de republiek van *Costa Rica*. Daaraan valt niets op te merken buiten de zeer zonderlinge redevoering van den heer Gevers Deynoot. Deze is zeer vooringenomen tegen de wet van 8 Aug. 1850, waarbij het vrijhandels-systeem is tot wet gemaakt met behoud van het beginsel van wederkeerigheid. Dat beginsel van wederkeerigheid is een doorn in zijn oog. Naar zijne overtuiging vordert het belang van Nederland dat men breke met alle mogelijke handelstraktaten. Zoo Nederland wil welvaren, dan heeft het volgens den heer Gevers Deynoot, niets anders te doen, dan 1o al zijne havens open te zetten voor alle volken van de geheele wereld, zonder eenig voorbehoud; 2o afstand te doen van al de handelsregten, die door de Mogendheden in de vijf werelddeelen aan Nederland zijn verleend. Is het noodig de absurditeit van zulk eene utopie aan te toonen?

In de verdediging van die buitensporige zucht naar vrijen handel heeft de heer Gevers Deynoot de gelegenheid gezocht en gevonden, om een onderscheid tusschen handel en scheepvaart aan te geven, dat hem is ingevallen. Bij hem komt handel in de eerste plaats en scheepvaart in de tweede, dewijl scheepvaart slechts het gevolg zou zijn van den handel. Daarom verklaart hij zich dan ook bereid om des noods de scheepvaart aan den handel op te offeren.

Met het verlof van den spreker uit Rotterdam vermeten wij ons te vragen, of de scheepvaart niet iets anders is dan een gevolg van handel? Zou het niet liever zijn een middel om handel te drijven, een groot, een onmisbaar middel? En zou alzoo de handel niet beter het gevolg kunnen worden genoemd van de scheepvaart, dan omgekeerd de scheepvaart het gevolg van den handel? De benaming is in beide gevallen niet juist; maar zij is het veel minder in onzen zin, dan in dien van den Rotterdamschen vertegenwoordiger. Wil hij daarvan het bewijs hebben? Dan gelieve hij een oogenblik rond te zien in de geschiedenis van de wereld, en te letten op hetgene met betrekking tot scheepvaart in de wereld gebeurd is en en heden ten dage nog geschiedt. Zou de spreker zich in staat achten om een volk aan te wijzen, dat in den handel de overige volken is vooruit geweest, zonder dat dit volk ook te gelijker tijd in scheepvaart alle andere volken van zijn tijd heeft overtroffen? Wanneer was b. v. de handel van Nederland het meest vermogend in de wereld? Was het niet toen onze scheepvaart het van alle andere natien won, toen Nederlanders de vrachtvaarders van Europa waren? En hoe staat het in onze hedendaagsche maatschappij geschapen met handel en scheepvaart? Vertoont zich niet dáár de handel het levendigst, waar de scheepvaart zich het meest heeft ontwikkeld? Het vrijhandels-systeem heeft daartoe weinig bijgedragen. Integendeel, Engeland b. v. heeft [illegible] het beschermend [illegible] zoo hoog kunnen opvoeren, dat het schier geene konkurrentie meer vreest. Intusschen waar het voor konkurrentie beducht is, daar treedt nog heden het beschermend stelsel tusschen beide. Dat is ook het geval met de Vereenigde Staten van Noord-Amerika. En beide natiën, ofschoon zij dingen naar het meesterschap op de zee, wachten zich wel om hare havens zonder voorbehoud voor een ieder open te zetten, en afstand te doen van de voordeelen, die hun traktaten aanbrengen. In plaats daarvan zijn zij integendeel er op uit, om traktaten te sluiten, en bedingen daarin de meest mogelijke voordeelen, waartegen zij zich beijveren om zoo weinig mogelijk in ruil terug te geven. En wat hunne havens betreft, zij laten ze open voor zooverre het hun voordeelig is; maar waar het hun schadelijk wordt, sluiten zij ze met zorg. Zóó hebben zij, om iets te noemen, van de kustvaart een monopolie gemaakt, dat zij streng vast houden.

Het Anglo-Saksiesch ras is geen volk, dat zich door utopiën laat verleiden. Wel geeft het zich de moeite om die van de daken te prediken. Zoo gij hun het woord geeft, dan zult gij hen aan alle volken, waarvan iets te halen is, den vrijen handel absoluut hooren aanbevelen. Dan heet het: weg met alle bescherming! leve de vrijheid, leve de volkomene vrijheid en volkomene gelijkstelling van alle vlaggen en volken der wereld! Maar als het op handelen aankomt; als er spraak is om die zoo luid en zonder eenige *réserve* aangekondigde vrijheid te gaan beoefenen; dan slaat men een anderen toon aan; dan gaat men eerst over tot de berekening van wat er te winnen, wat er te verliezen is. Waar de vrijheid schade geven zou, daar behoudt men de bescherming, waarvan men zoo weinig mogelijk melding maakt, die men zoo veel mogelijk verheelt, en die men liefst nooit noemt buiten de douanen-kantoren, waar zij zich in de gedaante van Ponden Sterling en Dollars, niet zuinig te betalen, vertoont. Maar omgekeerd waar de bescherming onnoodig is; waar de vrijheid voordeel belooft; daar wordt de vrijheid met het trompetgeschal van de grootst mogelijke openbaarheid uitgeroepen, verheerlijkt, geprezen, als het souvereine middel, dat alle armoede in rijkdom moet doen verkeeren. Niet anders worden de *Holloway-pillen* in alle dagbladen van Europa aangekondigd als het geneesmiddel dat alle ziekten, wonden en kwalen onfeilbaar geneest.

Wij willen geen kwaad spreken van de geroemde *Holloway-pillen*, omdat wij ernstige lieden hebben hooren verzekeren, dat zij soms met vrucht worden gebruikt. Zoo is het ook met de *vrijhandels-pillen* der Engelschen en Amerikanen gelegen. Ter goeder ure, in passende voorvallen, met overleg gebruikt, kunnen zij voordeelig zijn. Maar te gelooven, dat het Anglo-Amerikaansch recept voor alle handelskwalen van alle volken, in elke omstandigheid, een souverein middel is; dat is de ligtgeloovigheid te ver drijven; te groot krediet geven aan de kwakzalverij van Engelsche en Amerikaansche predikers, die ten minste dit met de wonderdokters gemeen hebben, dat zij zelven niet onvoorwaardelijk gebruiken, wat zij met tal en keur van woorden aan hunne onnoozele toehoorders aanbevelen.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft in een uitvoerig rapport aan den Koning verslag gedaan over de openbare werken, die in den loop der drie laatste jaren zijn uitgevoerd of op het punt staan om uitgevoerd te worden, hetzij door het rijk, hetzij door de provinciën, hetzij door de gemeenten, hetzij door waterschappen of bijzondere personen ondernomen. Vier bijvoegsels van de *Staats-Courant* van heden worden door dit verslag ingenomen, dat alle werken onder tien hoofden brengt. Deze zijn: *rivierverbeteringen; kanalen voor scheepvaart; wegen; werken in het belang der uitwatering; havens; waterkeerende werken; landaanwinning door indijking en droogmaking; waterleidingen; ontginning door bevloeijing;* en eindelijk de *telegrafie*. Het stuk is te uitgebreid, om door ons te kunnen worden overgenomen.

Om het belang der zaak, en omdat gisteren in de Tweede Kamer eene voordragt gedaan is tot geldelijke ondersteuning [illegible] millioen guldens, laten wij [illegible] de minister zegt omtrent het geprojekteerd kanaal, dat een groot gedeelte van Noord-Brabant moet verlossen van het overvloedige water, dat uit naburige rijken afkomt, en jaarlijks schroomelijke verwoestingen en schade aanrigt.

Men leest in het rapport daaromtrent het volgende:

»*Uitwateringskanaal tusschen Grave en den Amer*. Thans overgaande tot de werken, die meer bepaald tot verbetering der uitwatering van meer of min uitgestrekte deelen des rijks zijn aangevangen of ontworpen, wensch ik in de eerste plaats Uwe Majesteit het verslag te herinneren, dat ik den 22 November 1852 de eer had aan Uwe Majesteit te doen nopens den stand van het zoovele jaren overwogen en onderzochte plan van verbetering der *uitwatering van de landen tusschen Grave en Vlijmen*, voornamelijk in de omstreken van 's Hertogenbosch. Het zij mij veroorloofd, daaruit het volgende aan te stippen:

»De uitvoering van het plan, ontworpen door de bij koninklijk besluit van den 8 Mei 1840 benoemde kommissie, ingevolge hetwelk het kanaal van Grave langs 's Hertogenbosch tot Waspik zou loopen, en bij deze plaats in het Oude Maasje vallen, ontmoette vele bezwaren. [illegible] lang bleef die zaak bijna op dezelfde hoogte. Onderscheidene redenen deden dit plan, waarvan de uitvoering tevens ten behoeve der militaire verdediging zou strekken, ter zijde stellen. Men moest zich dus bepalen bij het vormen van een plan, alleen voor de belangen der uitwatering ingerigt.

»Ik vond alle reden om mij de zaak, die hoe langer zoo meer voorziening eischte, met ijver aan te trekken. Zooveel ik kon, werkte ik mede om haar tot rijpheid te brengen, de bezwaren op te heffen, en het onderzoek der onderscheidene plans te bespoedigen.

»De bezwaren, hoe overdreven, der polders op het Oude Maasje uitwaterende, deden de uitvoering van het plan, om het kanaal op die rivier bij Waspik te brengen, minder geraden achten. De aanleg van een uitwateringskanaal van 's Bosch naar het Vloedspui, later voorgestaan door de Staten van Noord-Brabant, ontmoette bij het departement van Oorlog zoo vele bezwaren, dat aan de Staten werd voorgesteld de zaak nader te overwegen. Zij verklaarden zich hierop in de zomervergadering van 1852 voor het plan, volgens hetwelk het kanaal zal loopen langs Geertruidenberg naar het punt der zamenvloeijing van de Donge en de Oude Maas, waar de stroom den naam van Amer aanneemt.

»Van het verder overleg met Gedeputeerde Staten over de aanwijzing der middelen, waardoor de uitvoering zou worden verzekerd, en waarbij uitzigt werd gegeven op eene Rijksbijdrage van een millioen gulden in de kosten, op ruim 3 millioen geraamd, was het gevolg, dat in de jongste wintervergadering door de Staten werd besloten tot instelling van een waterschap, bestaande uit gronden, die bij het kanaal onmiddellijk belang hebben. Dit besluit werd reeds door Uwe Majesteit goedgekeurd; ook is daarop het bestuur op voordragt van Gedeputeerde Staten benoemd. Eerlang mag dus de verwezenlijking van dit zoo gewigtige ontwerp worden te gemoet gezien. Het juiste bedrag der kosten, met wier opmaking de hoofdingenieur is belast, kon nog niet worden vastgesteld; vermits steeds met het Departement van Oorlog wordt onderhandeld over de werken, die in het belang der militaire verdediging worden gevorderd. Ik vlei mij, dat ook dit punt tot eene gewenschte uitkomst zal worden gebragt, en bij de militaire genie eenige inschikkelijkheid zal worden verkregen, ten einde niet van die zijde de uitvoering beletsel ontmoete.

»Deze onderneming schijnt de bijzondere belangstelling van het Gouvernement te verdienen; want vele oorzaken van den slechten toestand der waterontlasting in de betrokken landstreek zijn aan omstandigheden te wijten, die de belanghebbenden niet konden veranderen. Ik wijs alleen op de werking der Beersche Maas, en op de met kracht voortgezette ontginning in Belgie, Limburg en Noordbrabant, die vele rivieren en beken in Noordbrabant met water overvoeren. Ik meen mij alzoo te mogen vleijen, dat de voordragt, die met Uwer Majesteits goedkeuring aan de wetgevende magt tot het verleenen eener bijdrage van een millioen zal worden gedaan, gunstige ontvangst hebbe."

Op gedenkwaardige wijze treffen zich op dit oogenblik eenige der gebeurtenissen zamen, die het meest de aandacht bezig houden: het, door middel van Engelsche zendelingen en Engelsch goud, beoogde protestantizeeren van Italië; het *gelijktijdig* revolutionneeren van geheel Opper-Italië, waarvan het plan in Engeland ontworpen is en welks uitvoering van uit Engeland bestuurd werd; de *gelijktijdig* beproefde aanslag op het leven van den Keizer van Oostenrijk, door een booswicht, die pas te voren het orderwoord te Londen had gehaald en ruimschoots van Engelsch geld voorzien was; het *gelijktijdig* arresteeren van een zeer verdacht persoon te Berlijn, die onder de verdenking ligt van op het leven des Konings van Pruissen een aanslag te hebben willen beproeven; de *gelijktijdige* inhechtenisneming te Parijs (volgens de *Kölln. Zeitung*) van twee juist zoo uit Engeland gearriveerde deugnieten, die den dood gezworen hadden aan den Keizer der Franschen. Zouden al die

koïncidentiën toevallig zijn? Wel dwaas, die het kon veronderstellen!

»Wat Italië betreft, wij gelooven dat zij zich zeer gemakkelijk laten verklaren. Dat de laatste overal mislukte opstanden te Milaan, te Florence, te Rimini, te Forli, en in zoo vele andere steden van Opper-Italië het werk zijn van Mazzini, behoeft geen betoog. Even zoo schijnt het boven allen twijfel verheven, dat de hand, die de moordpriem tegen Keizer Frans Jozef ophief, van uit Londen bestuurd is geworden. Wat tot de in hechtenis nemingen te Berlijn en te Parijs van de, naar 't schijnt, onder de zwaarste verdenking gevangen zittende lieden aanleiding heeft gegeven, zal nader blijken, doch alles zins gegrond mag het vermoeden geacht worden, dat die lieden de blinde werktuigen waren van het te Londen, onder het prezidium van Mazzini, gevestigd revolutionaire komité! En wat nu aangaat de een weinig vroeger openbaar geworden pogingen om Italië te protestantizeeren, — laten zij zich niet daaruit verklaren, dat Mazzini, om zijne omkeerings- en vernielingsplannen te beter te doen slagen, er altijd op uit geweest is en nog is, om zoo veel mogelijk den gevestigden staat van zaken in Italië te beroeren, en verdeeldheid te zaaijen, zoo tusschen de Overheid en de bevolking als onder de bevolking zelve? Dáár was hij op uit in 1848 en vroeger. Toen joeg hij door de lucht ideeën van onafhankelijkheid, van vereeniging van Italië tot een groot rijk, van *zelfregering*, met een woord ideeën van politieke vrijheid! Vorsten zelve werden aangeblazen door zijne propaganda. Het bleek echter spoedig, dat niets van dat alles, wat het gemoed van vorsten en volkeren deed ontgloeijen, zijn eigenlijk doel was, maar dat dit was: de sociale en demokratische republiek, onder het prezidentschap van Mazzini. En welke middelen worden nu aangewend om de bevolkingen van Italië in gisting en ze in dien toestand te brengen, dat zij, bij een *coup de main*, zich tot alles laten gebruiken? Het antwoord behoeft naauwelijks op deze vraag gegeven te worden. Thans wordt niet de politieke vrijheid, maar wordt, God weet welke godsdienstige vrijheid in Italië gepredikt — gepredikt door Engelsche zendelingen, die overvloediglijk Engelsch goud ter hunner beschikking hebben. Wat dan te denken van de tegenwoordig met zooveel drift in het werk gestelde pogingen om Italië Protestant te maken? Hetzelfde wat men te te denken heeft van de pogingen gingen van hen, die in 1848 en vroeger, willens of onwillens, onder het kommando stonden van Mazzini. Lord Roden, Agenor de Gasparin, Elout van Soeterwoude en al die andere heeren zijn op dit oogenblik zijne werktuigen en zijne *dupen*, gelijk Karel Albert het nu vijf jaren geleden is geweest. Ons dunkt, dat die analogiën aan gemoedelijke Protestanten stof tot nadenken zullen geven.

De *Kölln. Zeitung* laat zich uit Parijs het volgende schrijven:

»Men verhaalt hier reeds sedert eenige dagen, dat twee zendelingen van Mazzini van Londen herwaarts zijn gekomen om den Keizer te vermoorden. Zij werden door eenen valschen broeder verraden. Deze hield zich als een medezaamgezworene, en begaf zich met hen naar het woud van Boulogne, om op eene gunstige gelegenheid tot uitvoering van dien sluipmoord te wachten. De valsche broeder echter had de politie verwittigd. Met hun drieën zaten zij in eene kroeg bijeen, toen zij onverwachts door de politie werden overvallen. De beide Mazzinisten stelden zich te weer, en een van hen werd door een schot aan het hoofd gewond. De beide zendelingen van Mazzini werden aanstonds in hechtenis genomen; — zoo verhaalt men algemeen, en het verhaal wordt waarschijnlijk door de omstandigheid, dat in de konciergerie twee personen gevangen zitten, waarvan de een, Klein genaamd, gewond is. Men zal deze zaak wel zoo veel mogelijk geheim houden.

De *Deutsche Volkshalle* heeft een uitmuntend artikel, naar aanleiding van den aanslag op het leven van Frans Jozef. Na gezegd te hebben, dat Oostenrijks hoop grootendeels berust op diens dierbaar hoofd, vervolgt hij aldus:

»En deze hoop is gegrond, voor zoover men althans zijne hoop op den mensch mag stellen. Een trouw en standvastig Katholiek, een vroom en nederig kind der Kerk, een jongman van reine zeden, opregt van taal, moedig, vastberaden, in de volle werkkracht eener onverzwakte jeugd, diep doordrongen van de pligten van een Vorst en van die ijzeren wilskracht, die de erkende geboden Gods en wat men voor pligt houdt ook kan uitvoeren, — zoo staat Frans Jozef voor het oog zijner onderdanen, als een van die eenvoudige in een wanbeschaafden tijd steeds zeldzamer wordende karakters, die door niemand miskend kunnen worden. Bij eene zoo ontzettende gelegenheid mag het wel vergund zijn vrij en openhartig door de drukpers datgene bekend te maken, wat anders de innige bescheidenheid des jeugdigen Keizers zou hebben kunnen kwetsen."

Overigens verneemt men dat de gruwelijke moordaanslag op het leven van Keizer Frans Jozef gepleegd, in alle Staten der Oostenrijksche monarchie eenen pijnlijken indruk en eene diepe verontwaardiging heeft verwekt, maar wat de populariteit, die de jeugdige vorst zich in zoo korten tijd heeft verworven, in het helderste licht te voorschijn treedt. En geen wonder. Men ziet algemeen in hem een werktuig in Gods hand, om den noodigen overgang te bewerken tusschen de oude gebruiken der verleden tijden en de nieuwe behoeften van het tegenwoordige en de toekomst. Dagelijks leert men meer en meer, als een onderpand van hoop en betrouwen, de krachtige en schitterende eigenschappen van zijn geest en inborst kennen.

Gij herinnert u de ridderlijke dapperheid, die hij in de eerste dagen zijner regering ten toon spreidde, en den glans waarmede hij, aan het hoofd zijner moedige kavallerie, het doopsel des vuurs vierde en de wijding der zegepraal ontving. Zijne houding te Weenen in het bestuur der zaken heeft bij alle bezadigde lieden, die hem van nabij werkzaam gezien hebben, verbazing en bewondering verwekt. Naauwelijks was hij in zijne hoofdstad terug gekomen, of hij hield zich onvermoeid bezig met de staatkunde en het beheer der rijksaangelegenheden, en zulks niet alleen met eene zeldzame schranderheid en ijver, maar ook met eene bedaardheid en zedigheid, die nog meer hoogachting inboezemden. De hooge magt die hij genoot, had zijn geest geenszins bedwelmd, noch zijn oordeel vervalscht. Hij begreep volkomen, welke verpligtingen en arbeid de zorg voor het welzijn zijner onderdanen hem oplegde.

»Van den eersten dag af aan, zoo leest men in de korrespondentiën aan een veelgelezen Brusselsch dagblad, presideerde de jeugdige Keizer den ministerraad; maar gedurende meer dan twee jaren vergenoegde hij zich met te luisteren en te ondervragen, en liet zijne ministers beslissen. In die school van uitstekende mannen, leden van den ministerraad, die bovendien alle dagen beurtelings bij hem werden ontboden om hem rekenschap van alle zaken te geven — in die school heeft hij zich zelven onderwezen en gevormd, en die rijpe kundigheden opgedaan en zich dien buitengemeenen ijver eigen gemaakt, welke op zijne jaren bijna zonder voorbeeld zijn. Immers zelden zal men een vorst van 23 jaren, regelmatig elken dag 12 of 14 uren lang zien arbeiden. En toch is dit de gestadige gewoonte des Keizers. Hij laat zich van alles rekenschap geven; hij onderzoekt zelf alle aangelegenheden der regering, en leest aandachtig alle officieele stukken en alle rapporten, die hem worden toegezonden.

»De jeugdige Keizer spreekt alle talen, of liever gezegd, alle dialekten van de verschillende volkeren in zijn uitgestrekt gebied. Wanneer hij eene wapenschouwing houdt, dan kan hij aan zijne Duitsche, Italiaansche, Slavonische, Kroatische, Hongaarsche en andere soldaten het woord rigten, ieder in zijne moedertaal. Geen enkele zijner voorgangers bezat die uitgebreide taalkennis, welke Keizer Frans Jozef bezit, en die hem bij alle deelen des legers eene zeer groote populariteit verschaft."

De *Civilta Cattolica* bevat in hare aflevering van 28 Januarij een artikel, waarin zij, na eene beknopte schets van de *Kreuzzeitung*-partij en van de linkerzijde, zich op de volgende wijze uitlaat over de katholieke fraktie en hare handelwijze:

»Twee gebeurtenissen hebben het aanzien der katholieke afgevaardigden van Pruissen in zulk eene mate verhoogd, dat zij zelven daarover verbaasd moeten staan, en dat het een ieder, wien de belangen der ware godsdienst ter harte gaan, tot troost moet strekken. Naauwelijks had zich die kleine schaar gevormd, welke den naam van katholieke fraktie aannam, of het overige gedeelte der Kamer werd verbolgen, nogtans niet zonder de waardige houding te bewonderen, welke bij de beide uiterste partijen gemist werd. Toen het vervolgens tot de keuze van een president kwam, werd de heer Uhden, de kandidaat der regterzijde op den zetel verheven, ofschoon er in de stembus twee en veertig *blanco*-stembriefjes van een gelijk getal Katholieken werden bevonden, die zich van de stemming onthielden. Deze terughouding boezemde aan beide uiterste partijen eene eerbiedige huivering in, en men sloeg nieuwsgierige blikken rond, van de regter- zoowel als van de linkerzijde, om een feit te doorgronden, dat iets geheimzinnigs bevat. De een verklaarde het zus, de ander zoo, en eindelijk kwam men gezamenlijk tot dat eenvoudig resultaat, dat de katholieke fraktie zich aaneensluit als één man, en dat werwaarts zij zich wendt, de schaal zal doorslaan; zij buigt zich onder geene partij, want zij gevoelt de waarde harer zending, en hoopt haar zelve genoeg te zijn, om die ten einde te brengen; zij versmaadt de kleine schermutselingen, en bewaart hare krachten voor een hoofdtreffen, als het hare regten zal gelden. En daarin bedroog men zich niet. Wie in andere tijden een voorstel-Waldbott had ingebragt, zou algemeen gelach en algemeenen onwil hebben te weeg gebragt. Thans is het volgens Gods beschikking niet alleen als gegrond erkend, maar trots alle sofistische spitsvondigheden van zoovele tegenstanders, roemrijk toegelaten."

Alsdan volgt de inhoud van het voorstel, alsmede die van een regtstreeksch verzoekschrift aan den koning door 100 Afgevaardigden onderteekend. Het artikel eindigt aldus:

»Het is wel niet te denken dat het rezultaat naar wensch zal uitvallen, en Europa zal welligt getuige van nieuwe uitvlugten zijn. Het zal echter tevens zien, dat de kleine kudde niet vervaard is; want behalve dat zij hare kracht vindt in de goddelijke beloften, weet zij ook zeer wel dat groote zegepralen gewoonlijk slechts ten koste van groote moeiten en zware inspanningen verkregen worden.

De *Catholic Standard* van Londen berigt dat, op den jongsten feestdag van den H. Franciskus Xaverius, de geheimraad, ridder Olszewski van Patrissen, het Protestantismus afgezworen, en na veeljarige en diepe studie van de katholieke leer, in den schoot der H. Kerk is opgenomen.

»Zulke bekeeringen, voegt het blad er bij, geven aan de Kerk een grooten troost bij het verlies van bedorven leden, zoo als Achilli, Gavazzi, en anderen.

Te Hong-Kong (China) is in het laatst des vorigen jaars een proces gevoerd tusschen de weduwe van dr. Gützlaff en den zendeling Neumann. In de nalatenschap van Gützlaff bevond zich een groot aantal Chinesche typen, die volgens het beweren van Neumann aan de christelijke vereeniging in China behoorden; de weduwe daarentegen zeide, dat zij wel degelijk het eigendom van haren overleden echtgenoot waren. De regtbank heeft de typen aan den heer Neumann toegewezen, en de weduwe Gützlaff in de kosten van het proces veroordeeld.

ONTWERP VAN WET OP HET ARMBESTUUR.

(*Vervolg en Slot.*)

ZESDE HOOFDSTUK.

Van bedelaars en landloopers.

Art. 87. Behalve de koloniale inrigtingen, tot opneming van bedelaars en landloopers bestemd, kunnen ook de werkhuizen, op verlangen hunner besturen, door Ons, bij een in het *Staatsblad* te plaatsen besluit, worden verklaard te zijn, bedelaarsgestichten ter opneming van bedelaars en landloopers, wier opzending naar zoodanige gestichten, krachtens de bepalingen van het Wetboek van Strafregt, moet of kan plaats hebben, en die domicilie van onderstand hebben in de gemeenten in Ons besluit aan te wijzen.

In dat geval behoeven de reglementen dier werkhuizen Onze goedkeuring.

Art. 88. De tuchtiging, in bedelaarsgestichten op te leggen, bestaat in gedeeltelijke onthouding der gewone voeding, in vermindering der hun toe te rekenen beloening voor hunnen arbeid, en in eenzame opsluiting van ten hoogste zeven dagen.

Die tuchtigingen kunnen afzonderlijk of vereenigd worden opgelegd.

Art. 89. Bij maatregel van inwendig bestuur worden geregeld de gevallen en de mate waarin, en de tijd waarvoor de tuchtiging, bij art. 88 vermeld, kan worden toegepast, gelijk mede, in verband met de bepalingen van het Wetboek van Strafregt, de voorwaarden, de tijd en wijze op welke de bedelaars en landloopers uit de bedelaarsgestichten worden ontslagen.

Art. 90. De kosten, voortvloeijende uit de plaatsing en verzorging in bedelaarsgestichten, van bedelaars en landloopers, krachtens de bepalingen van het Wetboek van Strafregt, en van hunne kinderen, die niet van de ouders kunnen worden gescheiden, worden voldaan uit de fondsen der burgerlijke gemeente, waar zij domicilie van onderstand hebben, en indien deze niet is te vinden, door het Rijk.

Op gelijke wijze worden voldaan de kosten van verpleging tusschen het oogenblik, waarop de opgelegde gevangenisstraf eindigt, en dat der opzending naar het bedelaarsgesticht.

Art. 91. De kosten bij art. 90 vermeld, kunnen niet anders dan ten gevolge van bijzondere of plaatselijke schikkingen worden verhaald op besturen van instellingen van weldadigheid.

Indien de verpleegde bij het Rijk armlastig is en pensioen of tractement geniet, worden art. 69 der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n° 127) en art. 68 der wet van denzelfden dag (*Staatsblad* n° 129), ten behoeve van het Rijk, op die kosten toegepast.

Art. 92. Indien de besturen der gemeenten waar de betrokken personen domicilie van onderstand hebben, zulks verlangen, kunnen de bedelaars en landloopers bij ontslag, ten koste dier gemeenten, derwaarts worden overgebragt.

In dat geval zal hetgeen de ontslagenen in het bedelaarsgesticht mogten hebben te goed gemaakt, aan hen eerst bij aankomst in die gemeente worden uitgereikt.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Van de uitspraak over geschillen.

Art. 93. Geschillen over de vraag of eene instelling al dan niet eene instelling is van weldadigheid, en tot welke der in art. 2 omschreven soorten zij behoort; over hare inrigting en bestemming, voor zooveel het niet een geschil betreft van burgerlijk regt, en over het regt tot benoemen, schorsen en ontslaan van besturen over andere dan kerkelijke instellingen, worden door Ons beslist na verhoor dergenen, die, bij het ontstaan van het geschil, met het bestuur der betrokkene instelling zijn belast.

Art. 94. Gedeputeerde Staten trachten in der minne te doen bijleggen alle geschillen tusschen besturen van gemeenten tot dezelfde provincie behoorende, over het domicilie van onderstand van behoeftigen; het bestuur waarbij zij armlastig zijn; den kring der diakoniën of andere armbesturen; het verhaal en het verhaalbaar bedrag van verstrekten onderstand, en verleenen van subsidie uit fondsen van burgerlijke gemeenten aan besturen van instellingen van weldadigheid, welker kring zich tot meer dan ééne of tot gedeelten van meer dan ééne gemeente uitstrekt.

Indien zij daarin niet slagen, dragen zij die geschillen aan Ons ter beslissing voor.

Geschillen van dien aard tusschen gemeentebesturen en besturen van instellingen van weldadigheid, of tusschen deze laatste onderling, worden, indien partijen tot dezelfde provincie behooren, door Gedeputeerde Staten beslist.

Alle geschillen van dien aard tusschen besturen tot meer dan ééne provincie behoorende, en die over de vraag, of een behoeftige bij het Rijk armlastig is, worden door Ons beslist.

Een en ander onverminderd de bepaling van art. 96.

De beslissingen over den kring van diakonien of kerkelijke armbesturen, worden genomen na verhoor van de betrokken kerkelijke besturen.

De kantonregters zijn verpligt, op aanvraag van Gedeputeerde Staten, personen onder eede te hooren over feiten, betreffende geschillen in dit artikel bedoeld, en daarvan procesverbaal op te maken.

Art. 95. De uitspraken van Gedeputeerde Staten bij art. 94 vermeld, kunnen door Ons worden vernietigd.

De partij die zich door zoodanige uitspraak bezwaard acht, kan die vernietiging slechts vragen binnen drie maanden nadat de uitspraak ter harer kennis is gekomen.

Voor de uitspraken over de toepassing der wet van den 28sten November 1818 (*Staatsblad* N°. 40), reeds gedaan bij het in werking komen der tegenwoordige wet, gaat de voormelde termijn in op den dag van dat in werking treden.

Bij vernietiging eener uitspraak wordt het geschil tevens, door Ons beslist.

Art. 96. Vorderingen tot verhaal van verstrekten onderstand, krachtens deze wet tegen diakonien of kerkelijke armbesturen, behooren, indien zij niet door de administratieve magt in der minne worden afgedaan, tot de kennisneming van den burgerlijken regter.

Art. 97. Geschillen over de toepassing der artt. 68—78 behooren tot de kennisneming van den burgerlijken regter.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

Algemeene en slotbepalingen.

Art. 98. Onder godshuizen worden, voor de toepassing dezer wet, verstaan alle inrigtingen in welke armen met een weldadig doel worden gehuisvest, met of zonder verdere verzorging.

Ten aanzien van gestichten voor krankzinnigen blijven de bepalingen der wet van den 29sten Mei 1841 (*Staatsblad* N°. 20) in kracht.

Onder werkhuizen worden verstaan alle inrigtingen van weldadigheid, waarin aan armen, in plaats van anderen onderstand, loon voor arbeid wordt verstrekt.

Art. 99. Indien een gemeentebestuur weigert de uitgaven, die krachtens deze wet, met of zonder regt van verhaal, uit de fondsen der gemeente moeten worden gedaan, op de begrooting te brengen, wordt art. 212 der gemeentewet toegepast.

Art. 100. Indien een armbestuur, welks begrooting en rekening, volgens artt. 22 en 23, onderworpen is aan de goedkeuring van den gemeenteraad, weigert de uitgaven die, krachtens deze wet, uit zijne fondsen moeten worden gedaan, op zijne begrooting te brengen, geschiedt zulks door den gemeenteraad.

Art. 101. Voor de werking dezer wet is art. 874 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering toepasselijk op de besturen der burgerlijke gemeenten.

Art. 102. Alle stukken, uit deze wet voortvloeiende, zijn vrij van zegel en worden, voor zooveel zij aan registratie onderhevig zijn, gratis geregistreerd.

Art. 103. De wet van den 28sten November 1818 (*Staatsblad* N°. 40) en alle andere wetten, reglementen en verordeningen betrekkelijk de onderwerpen bij deze wet geregeld, worden afgeschaft.

Lasten en bevelen enz.

Men schrijft uit Luxemburg dd. 19 Febr. Heden is onze Kamer van Afgevaardigden, door den heer Wilmar, namens den Koning-groothertog gesloten, waarop zij na eene toespraak van haren voorzitter, den heer Ch. Metz, onder het geroep van *Leve den Koning!* is uiteengegaan. De voornaamste wetten in deze korte zitting aangenomen, zijn nopens het grondkrediet, de verzekeringen en de *caisses de prévoyance.*"

Bij kon. besluit van 23 dezer is bepaald, dat worden ingetrokken: 1° het 6de punt der voorwaarden, waaronder bij koninklijk besluit van 10 Oktober 1836, n° 38, eene premie van regeringswege ten behoeve der kustvisscherij van Arnemuiden werd toegezegd; 2° het koninklijk besluit van 29 Oktober 1842, n° 59.

Z. M. heeft 1e goedgekeurd: de door den gemeenteraad van [illegible] gedane benoeming van den burg. T. Braams tot sekretaris; 2e den heer J. Bockens erkend als vice-konsul van Portugal te Harlingen.

Men schrijft uit Oldenzaal, 21 Febr.: »In den nacht van 19 op 20 dezer zijn uit de callicotfabriek van den heer W. C. Stork alhier, door middel van braak en inklimming ontvreemd ongeveer 50 stukken callicots en eene hoeveelheid pincops. Tot heden is men er, in weerwil van vele nasporingen, niet in geslaagd, de daders van den diefstal te ontdekken. (*N. R. C.*)

Aan de hardrijderij op schaatsen bij den heer J. R. van der Plaats, kastelijn te Goënga (bij Sneek) hebben jl. Donderdag 44 rijders (onder welke 32 zeer bekende en beroemde) deelgenomen. De elf op dien dag aangebleven, hebben gisteren den wedstrijd geëindigd, en eindelijk is het aan Wopke Kastelijn te Wirdum gelukt, den prijs te winnen, zijnde de premie door A. H. Silder te Tjerkwerd behaald. Dit volksfeest is in de beste orde, en bijgewoond door eene groote menigte toeschouwers, afgeloopen. (*Prov. Fr. Ct.*)

'S GRAVENHAGE, 23 Febr. Gisteren heeft, aan het ministerie van Binnenlandsche Zaken de aanbesteding plaats gehad van het doen van werken aan de gebouwen op het Binnenhof, ten noordwesten van de loterij-zaal alhier, tot het daarstellen van de vereischte vernieuwingen en herstellingen, zoo wel aan de daken en gevels dezer gebouwen, als binnen in dezelve aan kamers en verdere aanhoorigheden, in verband daarmede, hetwelk is aangenomen door den heer Waterreus alhier, voor de som van *f* 24,490.

— Op ult° December 1852 bedroeg de bevolking dezer stad, Scheveningen daaronder begrepen, 74,388 zielen, te weten 34,188 mannen en 40,200 vrouwen; zij was, wat betreft de godsdienstige gezindheid, verdeeld als volgt: Ned. Hervormden 42,974; Roomsch-Katholieken 22,421; Ned. Israëlieten 3627; Evang. Lutherschen 3367; Waalsche Hervormden 771; Christ. Afgescheidenen 368; Portugeesche Israelieten 280; Remonstranten 263; Jansenisten 116; Doopsgezinden 62; Episkopalen 50; Herstelde Lutherschen 36; Engelsche Presbyterianen 25; Grieken 10; leden der Schotsche gemeente 6; Hernhutters 2; Kwakers 1; Armenianen 1; terwijl 8 personen geen der opgenoemde godsdienstige gezindheden belijden.

— De kamerheer des Konings, Jhr. H. M. Mollerus, heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de wedrennen op het Loo dit jaar zullen gehouden worden op Dingsdag 7, Donderdag 9 en Zaturdag 11 Junij; en dat op laatstgenoemden dag, bij gelegenheid der wedloopen van het Koninklijk Nederlandsch valkeniers-gezelschap op het Loo, de wedloop voor inlandsche harddravers (harddravers uit alle provincien, getrokken uit paardenrassen; die tot dusver op Hollandsche harddraverbanen toegelaten zijn geworden) zal plaats hebben, naar de door Z. M. den Koning uitgeloofde prijzen, te weten: *f* 1000 in specie voor het eerste aankomende, een zilveren zweep, ter waarde van *f* 400, voor het tweede aankomende paard. De afstand bedraagt 3200 Ned. El, en de inzet *f* 20. Het derde aankomende paard ontvangt het bedrag der inzetgelden. Belanghebbenden zijn tevens verzocht hunne inschrijving en opgaaf der paarden, met bijvoeging van het inzetgeld, vóór den 9 Junij e. k. aan Jhr. Mollerus naar het Loo in te zenden.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag, 23 Februarij.

In deze zitting zijn ingekomen een wets-ontwerp tot duurzame regeling van het beheer des gelden wegens verstrekkingen; een wetsontwerp tot het verleenen van bijdragen ter bevordering van den aanleg van een uitwateringskanaal van Grave naar Geertruidenberg op den Amer en van een scheepvaartkanaal tusschen Assen en Groningen; een wets-ontwerp regelende het toezigt op de landverhuizers; en eene missive van den minister van Binnenlandsche Zaken ten geleide van het verslag over de openbare werken over de jaren 1850—1853.

Daarna hebben de beraadslagingen plaats gehad over het wets-ontwerp tot goedkeuring van een traktaat van vriendschap, handel en scheepvaart met de republiek van Costa Rica. Nadat de heeren Gevers Deijnoot, Mackay en Dirks het woord gevoerd hadden, bij welke gelegenheid de eerste het stelsel van het sluiten van traktaten van handel en scheepvaart in het algemeen bestreed, en de laatste de wenschelijkheid aantoonde om soortgelijke overeenkomsten als de onderhavige met de overige republieken van Centraal Amerika, te weten Nicaragua, Guatamala, Honduras en San Salvador aan te gaan, welke opmerkingen kortelijk door de Ministers van Finantien en van Buitenl. Zaken beantwoord werden, is het voorstel van wet in stemming gebragt en daarbij met 45 tegen ééne stem, zijnde die van den heer van Hoëvell, aangenomen.

De Vergadering heeft voorts beslist dat op Maandag den 7den Maart de Kamer zich zal onledig houden met het opmaken der lijst van kandidaten ter vervulling van de ten gevolge van het overlijden der heeren Rengers en Vaillant opengevallen plaatsen in den Hoogen Raad der Nederlanden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Febr. De nieuwsberigten blijven schaarsch, en het ontbreekt zelfs aan geruchten. De opening der zittingen van het Wetgevend Ligchaam wekken schier geen belang.

Het keizerlijk dekreet tot reorganisatie van het ministerie van binnenlandsche zaken, wordt spoedig verwacht.

Eenige dagbladen geven zich veel moeite om de waarschijnlijkheid of onwaarschijnlijkheid te betoogen van eene reis van Z. H. Pius IX naar Frankrijk, om den nieuwen Keizer te kroonen of in te huldigen. Intusschen is er niets met zekerheid van bekend; en zelfs rusten alle gissingen daaromtrent op geen den minsten grond, en zijn dus gewaagd.

— Gisteren is de nieuwe *Marché du Temple* door Mgr. Sibour, Aartsbisschop van Parijs, plegtig ingezegend.

— De gezant van den Keizer van Brazilië heeft gisteren zijne nieuwe geloofsbrieven ontvangen, die hem akkrediteeren bij Napoleon III. Deze is de laatste van alle te Parijs gevestigde diplomaten, die de instruktien van zijn souverein heeft ontvangen om den nieuwen regeringsvorm te erkennen. Men zegt, dat zijne geloofsbrieven aanvangen met den gewonen aanhef onder souvereinen: *Aan mijnheer, mijn broeder.*

— De bank van leening alhier heeft aangekondigd, dat, bij gelegenheid van het huwelijk des Keizers, alle werklieden *gratis* hunne gereedschappen konden lossen, die door hen tot 31 Januarij ll. waren verpand.

(*Per Telegraaf*) PARIJS, 23 Febr. Heden is een keizerlijk dekreet verschenen, houdende reorganisatie van het ministerie van binnenlandsche zaken.

In het *Journal des Débats* leest men een brief van den gewezen Hongaarschen minister Szemere, die daarin aan Kossuth het regt ontzegt, om in naam van Hongarije te spreken en te handelen.

— Heden is de heer Tanski, vroeger redakteur van het *Journal des Débats*, die in de vorige maand gevangen werd genomen, in vrijheid gesteld.

ENGELAND.

LONDEN, 22 Febr. Heden heeft Lord Russell in handen der Koningin gesteld de grootzegels en de portefeuille van buitenlandsche zaken. H. M. zal ze vervolgens aan Lord Clarendon plegtig overhandigen.

Lord John Russell blijft desniettemin *leader* in het Huis der Gemeenten zonder officieel karakter en zonder eenig traktement te genieten.

— In het Huis der Gemeenten zeide Lord John Russell, op eene interpellatie, dat de regering aandachtig is geworden op de koncessien, welke door Nederland worden verleend aan voorwerpen van Belgisch fabrikaat, die tegenwoordig meer begunstigd zouden zijn dan de Engelsche produkten. De edele Lord voegde er bij, dat volgens de bewoordingen van het tusschen Engeland en Nederland gesloten traktaat, Engeland zoodanige gunst niet voor zich kon eischen, dan onder beding van soortgelijke voordeelen aan Nederland te verleenen; doch dat Engeland dit doende, handelen zou in strijd met zijne belangen; daarom had de regering niet gereklameerd tegen de door Nederland aan Belgie bewilligde koncessien.

— Voor eenige dagen stierf te Ballyolone, graafschap Cork, Nicolaas Dill, in den ouderdom van 102 jaren, eenen broeder van 105 jaren achterlatende. Zij waren beiden ongehuwd en hebben hun geheele leven gesleten in het huis, in hetwelk zij geboren werden. Hun vader stierf op den leeftijd van 86, en hunne moeder op dien van 112 jaren.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 23 Feb. De afgevaardigde Ehrensperger heeft in de Tweede Kamer een voorstel ingediend, nopens den aanleg van een spoorweg over Koblenz naar Bingen.

— De redakteur der N. Pr. Ztg. zal vermoedelijk zijne betrekking nederleggen.

— De landverhuizing neemt zoodanig toe, dat niet alleen enkele familien, maar geheele gemeenten hare eigendommen openbaar ten verkoop aanbieden, om met de opbrengst, zich, zoo spoedig mogelijk, naar Amerika of Australie te kunnen inschepen. Met uitzondering van Ierland, heeft thans iets dergelijks nergens elders in Europa plaats.

WEENEN, 22 Feb. Onze bladen varen hevig uit tegen de Engelsche politiek wegens de bescherming, welke Mazzini, Kossuth en konsorten genieten, en die als de voornaamste Bron moet beschouwd worden van de aanslagen, die van daar, bestendig tegen de rust der Staten en zelfs tegen het leven der Vorsten worden gesmeed.

Naar men uit Milaan verneemt, hebben de zamenzweerders zich zelfs van valsch geld bediend, om velen van het gemeene volk aan den laatsten opstand te doen deelnemen. De onder hen uitgedeelde gouden muntspecien, bestonden uit een mengsel, waaronder slechts ¼ gedeelte goud is.

— De toestand des Keizers is zeer geruststellend. De kerken zijn steeds vol geloovigen, om de Voorzienigheid te danken voor de gelukkige redding van den geliefden Vorst.

De Keizer heeft den graaf O'Donnell benoemd tot ridder der Leopolds-orde, ter belooning van zijne gehechtheid aan 's Keizers persoon, den 18 dezer aan den dag gelegd.

(*Per Telegraaf*) WEENEN, 22 Febr. Heden is hier het gerucht in omloop, dat de bezittingen van verdachte of uitgeweken bewoners van Lombardije, in beslag zijn genomen worden. Men schat de waarde dier bezittingen op 300 millioen (?)

— Een telegrafisch berigt van Konstantinopel meldt, dat de Porte aan graaf von Leiningen op nieuw een uitstel van 3 dagen heeft gevraagd, om op de eischen van Oostenrijk een bepaald antwoord te geven. De bekende aard der Turksche diplomatie doet echter voorzien, dat het antwoord der Porte ontwijkend zijn zal.

ITALIE.

De Sardinische regering een blijk willende geven van hare onpartijdigheid (?) en van haar streven om allen schijn van begunstiging der revolutionnaire woelingen in Italie of Zwitserland te vermijden, blijft aan de staatkundige vlugtelingen van geheel Europa vrij verblijf op haar grondgebied verleenen, maar heeft den gen. Kalbermatten, gewezen bevelhebber der Sonderbonds-troepen, die thans gezegd wordt in Piemont zich onledig te houden met het aanwerven van manschappen, hoofdzakelijk Zwitsers, voor het pausselijk leger, gelast om met zijn adjudant Desjardin binnen 5 dagen het koningrijk te verlaten. Het bevelschrift houdt in, dat de regering geen verblijf wil verleenen aan officieren, die eene zaak voorstaan, welke strijdig is met de Zwitsersche wetten.(!)

De Sardinische Kamer van Afgevaardigden heeft het budget van oorlog ten bedrage van 22,957,593 frs. goedgekeurd.

De Sardinische regering heeft maatregelen genomen tegen eenige uitgewekene Lombardijers. Aan 150 hunner, die zich te Turijn bevinden, is bevel gezonden onmiddelijk het Sardinisch grondgebiedte verlaten.

Men schrijft uit Turijn dd. 17 Feb. aan de *Kölln Ztg.* Eergisteren avond is de vroegere president-minister en tegenwoordige Afgevaardigde, Massina d'Azeglio, na twee maanden verlof van de Kamer te hebben erlangd, van hier naar Londen vertrokken, en wel, volgens geloofwaardige lieden, met eene politieke zending. De Sardinische gezant te Londen is een neef van Massimo d'Azeglio. Als een gerucht dat nog bevestiging behoeft, voegen wij er bij dat de gebeurtenissen in Lombardije en de dreigende taal van eenige half-officieele oostenrijksche bladen tegen Piemont met deze reis in verband staat. De half-officieele *Parlamento* ontveinst de verkoeling in de betrekkingen tusschen Sardinie en Oostenrijk geenszins, en geeft den raad zich te houden aan de traditioneele politiek van Savoije, liever dan onder alle verschijnselen van zwakheid aan een naburigen Staat als voorwaarde van verbindtenis de verandering zijner instellingen te willen opdringen.

De instruktie over den opstand te Milaan zal tot een uitgebreid onderzoek aanleiding geven, vermits de zaak als een uitvloeisel te beschouwen is van het onruststookend broeinest te Londen, en zij ook vertakkingen schijnt te hebben in andere hoofdsteden van Europa. Men verzekert dat twee voormalige Parijzer professoren onder de gearresteerden gevonden worden. 120 personen zijn gevat met de wapens in de hand; 500 dolken zijn op straat gevonden.

De hoofdkerk van Milaan, is eenigen tijd gesloten geweest wegens een moord in dit heiligdom door een opstandeling op een soldaat gepleegd. Thans is zij weder voor de eerdienst geopend.

Volgens een telegrafisch berigt hebben te Milaan reeds 500 arrestatien plaats gehad, en zouden 17 der gearresteerden veroordeeld en ter dood gebragt zijn.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 24 Februarij.

BEVALLEN (22 Febr.): S. J. F. van de Stadt, geb. Taunay, D. — (23 Febr.): J. S. de Bont, geb. Gerhardt, D.

OVERLEDEN (18 Febr.): J. A. Teunissen, 17 j. — (19 Febr.): N. F. Velthuysen, 71 j. - D. Schmedes, geb. Wittich, 31 j. (20 Febr.): F. J. Boese.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 23 Febr. Heden zijn uit de eerste hand alhier afgedaan, 5558 balen Java Rijst, aangevoerd per *Princes Sophia*, tot *f* 7.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 23 Febr. Rogge. Verkocht. 141/2 ℞ Koersche *f* 200 6/w.; 143/2 ℞ Libau *f* 208 3/m. — Moutwijn *f* 15,00; Jenever *f* 18,50; Amst. Proef *f* 19,75, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 23 Febr. *Koffij.* De markt was zeer levendig en er zijn 9 a 10,000 b. Dom. gedaan tot den prijs van 28 a 28$\frac{1}{2}$ ct. voor gewone kwaliteit. Nog zijn gedaan 400 b. Brazil en 500 b. Java.

Ruwe Suiker. Er zijn gedaan 341 k. bl. Havana, en bij herkoop 1055 k. dito.

LONDEN, 22 Febr. *Ruwe Suiker* Vreemde. Sedert Vrijdag wordt de vraag beter, twee ladingen blond Havana van 4800 k. zijn gedaan tot 22/6 a 24/6 voor n°. 12$\frac{1}{2}$ a 15. Crushed tot vorige prijzen.

Koffij. Met levendige vraag voor native Ceylan; 200 b. zijn gedaan tot 48 a 48/6. Uit de hand zijn gedaan 5000 b. met rijzende prijzen. Plantage werdt ingelijks beter verkocht.

LIVERPOOL, 21 Febr. *Katoen.* Er zijn gedaan 6000 b. De markt blijft lusteloos, doch zonder prijsvermindering.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 23 Febr. Belg. leen. 2$\frac{1}{2}$ pc. 56, 1840/1842 5 pc. 98; 1848, 98; Spanje 1—3 pc. 23$\frac{1}{4}$; Binnenl. 3 pc. 43; Rom. Leening 1835 —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 85.

LONDEN, 22 Febr. Cons. kont. 99$\frac{5}{8}$ a 99$\frac{3}{4}$; op tijd 99$\frac{5}{8}$ a 99$\frac{3}{4}$; Braz. 102$\frac{1}{2}$ a 103$\frac{1}{2}$; 1829/39 103 a 104; Den. 3 pc. — a —; 5 pc. — a —; Ecuad. 5$\frac{1}{2}$ a 5$\frac{3}{4}$; Gren. 21 a 22; Uitgest. 11$\frac{1}{8}$ a 11$\frac{1}{2}$; Mexiko Nieuwe 23$\frac{7}{8}$ a 24; Peru 4$\frac{1}{2}$ pc — a —; Uitgest. — a —; Rusl. 1822 5 pc. 120$\frac{1}{2}$ a 121, (N.) 4$\frac{1}{2}$ pc. 103$\frac{1}{2}$ a 104; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38$\frac{1}{2}$ a 39$\frac{1}{2}$; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23$\frac{5}{8}$ a 23$\frac{7}{8}$; 3 pc. — a —; Coup. cert. 5$\frac{1}{4}$ a 5$\frac{3}{8}$; Passive — a —; Holl. 2$\frac{1}{2}$ pc. 66 a 66$\frac{1}{2}$; id. 4 pc. 98$\frac{1}{2}$ a 99; Venez. — a —; Uitg. — a —.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			23 FEBR. 4$\frac{1}{2}$ u. gebl.	24 FEBR. 4 u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2$\frac{1}{2}$	pCt.	65$\frac{7}{8}$	65$\frac{5}{8}$	a	65$\frac{7}{8}$	63$\frac{11}{16}$
Dito Dito	3	»	78$\frac{1}{16}$	77$\frac{7}{8}$	»	78	77$\frac{7}{8}$
Dito Dito	4	»	96$\frac{13}{16}$	96$\frac{5}{8}$	»	96$\frac{13}{16}$	96$\frac{11}{16}$
Dito Obligatien O. I.	4	»	96$\frac{3}{4}$	96	»		
Amortis. Syndic.	3½	»	95$\frac{7}{8}$	96$\frac{1}{4}$	»		
Handel-Maatschappij	4½	»	122		»		
Aand. Rijn-Spoorweg.	»	»			»		
Aand. Holl. S. M.	»				»		
Obligatien	»	»			»		
BELGIE, Obligatien 1844	»	»			»		
Cert. bij de Belg. Bank.	2½	»			»		
Dito bij Rotsch. en Volksv	»	»	52$\frac{3}{16}$	52$\frac{15}{16}$	»	53$\frac{1}{16}$	52$\frac{15}{16}$
FRANKRIJK, Obligatien	3	»			»		
SPANJE Nieuwe	1	»	23$\frac{3}{4}$	23$\frac{11}{16}$	»	23$\frac{3}{4}$	
Dito	3	»	48$\frac{7}{8}$		»		
Dito Binnenl. à 6/m.	»	»	43$\frac{1}{8}$	42$\frac{7}{8}$	»	43$\frac{1}{16}$	42$\frac{3}{4}$
Coup. Bewijzen.			5$\frac{1}{4}$	5$\frac{3}{8}$	»		
Amortisable Schuld		»	5$\frac{1}{4}$	5$\frac{3}{8}$	»	5$\frac{11}{16}$	
PORTUGAL te Londen	5	»	40$\frac{15}{16}$	40$\frac{3}{4}$	»		
Dito Dito	4	»	38$\frac{11}{16}$	38$\frac{13}{16}$	»		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	»	108$\frac{7}{8}$	108$\frac{7}{8}$	»		
Dito Dito 1828 en 1829	»	»	107$\frac{7}{8}$		»		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	»	»			»		
Dito	4½	»			»		
Dito bij *Hope*	4	»			»		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	»	»	92$\frac{7}{8}$	92$\frac{1}{4}$	»		
Dito bij id. 5de Serie	4	»			»		
Cert. te Hamburg	5	»			»		
Inschrijving in Assignat.	6	»			»		
Cert. van dito	»	»	73$\frac{5}{8}$	87$\frac{1}{2}$	»		
POLEN, Certifikaten	4	»		163$\frac{3}{4}$	»		
Dito Aand. à fl. 500					»		
Dito met Lot. » 300					»		
AMERIKA, Bank-Actiën			4$\frac{3}{16}$		»		
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50 *f*					»		
OOSTENRIJK, Metalliek	5	pCt.	82$\frac{1}{16}$	81$\frac{3}{4}$	»	81$\frac{7}{8}$	
Dito 1847	2½	»	42$\frac{3}{16}$	42$\frac{1}{8}$	»		
Dito 1851	2½	»	42$\frac{1}{4}$	42	»	42$\frac{3}{8}$	
Dito 1849	5	»	93	92$\frac{7}{8}$	»		
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	»	»		87$\frac{7}{8}$	»		
Dito	4	»			»		
Letter B	5	»	92$\frac{15}{16}$	92$\frac{7}{8}$	»		
Aand. met Loting fl. 500	»	*f*			»		
Nieuwe dito » 250	»	»			»		
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5	pCt.			»		
BRAZILIE te Londen 1824	5	»			»		
Dito Leening 1843	5	»			»		
Dito £ 200	»	»			»		
PERU	5½	»			»		
MEXICO Nieuwe	3	»	24$\frac{1}{2}$	24$\frac{1}{4}$	»	24$\frac{3}{8}$	
VENEZUELA à £ 100	3½	»	39$\frac{1}{4}$	39$\frac{3}{4}$	»	40	
GRENADA à £ 100	2	»	21$\frac{1}{2}$	21$\frac{1}{2}$	»		
Dito Uitgestelde			11$\frac{7}{16}$	11$\frac{5}{16}$	»		
ECUADOR à £ 100		»		4$\frac{5}{16}$	»		

Venezuela uitgestelde 15$\frac{1}{4}$.

Onze fondsenmarkt verkeerde heden over het geheel in eene flaauwe stemming, door eenige verkooporders, welke in de hoofdsoorten van Binnenl. en Buitenl. effekten werden bewerkstelligd.

Koers van het Geld: Beleening 2$\frac{1}{2}$ pCt, Prolongatie 2$\frac{1}{2}$ pCt Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56$\frac{5}{16}$		Livorno	2/m. *f*	38$\frac{3}{4}$
„	zigt „	56$\frac{11}{16}$		Napels	„ „	81$\frac{1}{2}$
Bordeaux	2/m. „	55$\frac{7}{8}$		Petersburg	„ „	1,88
„	½/m. „	56$\frac{3}{8}$		Weenen	6/w. „	32
Madrid	3/m. „	246		Augsburg	„ „	35$\frac{5}{8}$
Cadix	„ „	247		Frankfort	„ „	98$\frac{3}{4}$
Sevilla	„ „	249		Hamburg	2/m. „	35$\frac{1}{4}$
Bilbao	„ „	244			zigt „	35$\frac{7}{16}$
Lissabon	„ „	41$\frac{1}{2}$		Londen	2/m „	11,77$\frac{1}{2}$
Porto	„ „	41$\frac{1}{2}$		„	zigt „	11,85
Genua	2/m. „	46$\frac{1}{4}$		Rotterdam	„	½

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 24 Feb. Het schip Constantia, kapt. M. J. Zeeman, is volgens telegraphisch berigt van Triëst, den 22 dezer van hier aldaar aangekomen.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 23 Febr. C. M. Borghorst, Orion, Batavia.

HELVOET, 23 Febr. J. Butter, Twee Gebroeders, Rédon. — Gisteren nog: A. Rust, Ernst Moritz Arendt, New Orleans, l. van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATATIA, Orion Borghorst 4500 b. Koffij, 3402 kann. Suiker, 976 sch. Tin, 1 partij Sapanhout, 2668 boss. Bindrottingen N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 24 Febr. in lading naar:

Keulen F. Elberts, de Dankbaarheid.
» Joh. Wemmer, Coll. N°. 7.

Rijnhoogte ARNHEM 23 Febr. 1 el 20 duim.
KEULEN 22 „ 6 vt. 3 „

Voor de Katholieke Gemeente te Saxen-Gotha is bij de Redaktie ontvangen:

Uit Noord-Holland, onder de zinspreuk: *Ieder een weinigje voor de R. K. Kerk te Gotha*, een muntbillet van . . . . . . *f* 10.00
Van Pr. v. d. P. te H. . . . . . . » 5.00
» W. C. . . . . » 2.50
Bedrag der vorige opgave . . . . . » 192.48½

Totaal *f* 209.98½

ADVERTENTIEN.

(2662) Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, SOPHIA JOHANNA STUIJT, geliefde Echtgenoot van J. GOEMAN.

PURMER, Gemeente PURMERREND, 23 Febr. 1853.

(2657) Na een langdurig en smartelijk lijden overleed heden in den ouderdom van ruim 58 jaren, mijne waarde Echtgenoot JOHANNA CATHARINA SPORER, diep betreurd door mij en hare beide kinderen.

E. MECKMANN.

AMSTERDAM, 18 Februarij 1853.

Wij hebben al weder een bewijs, dat men de Goldbergersche Kettingen niet genoeg aanprijzen kan. Zij bevrijdden dezer dagen hier eene Lijderes van Zware Rheumatische Pijnen, die het geheele afgeloopen Najaar het bed gehouden en alle andere Geneesmiddelen zonder vrucht gebruikt had. Deze Dame vindt zich verpligt ten behoeve der lijdende menschheid openbaarheid aan dit feit te geven en verzoekt mij het u mede te deelen en te zorgen, dat het bekend gemaakt worde.

HAARLEM, 13 Februarij 1853. J. VAN EK.
Firma Wed. DE LANGE & VAN EK.

Alle Rheumatische Ziekten, Zenuwaandoeningen, Jicht, Zinkings, Kiespijn, Hoofdpijn, Oorpijn, Doofheid, Handbeven, Verlammingen, Krampen, Stijfte in de Leden, Maagpijn, Verkoudheid en vele andere Ziekten, die door het vatten van koude en Zenuwverzwakking ontstaan kunnen, worden door de Goldbergsche Kettingen genezen.

Een Boekje met naauwkeurige opgaaf is Gratis te verkrijgen in het Verkoophuis en de bekende Dépôts. (2663)

Men vraagt in een APOTHEEK en DROGIST te Utrecht, tegen primo Mei of eerder een **BEDIENDE**, van de R. K. Godsdienst. Hierop reflecteerende vervoege men zich met *franco* brieven onder letter V. bij den Boekverkooper W. MAARSCHALKERWEERD te Utrecht. (2617)

Bij DESGUERROIS & Cie te *Amsterdam*, zal binnen weinige dagen verschijnen: **TWEE PLATEN** (impl. formaat) voorstellende de verschillende Kleederdragten van bestaande en bestaan hebbende *Geestelijke Orden*, zoo van mannen als vrouwen; Historisch Tafereel volgens P. HELYOT en andere gezaghebbende schrijvers; Hollandsche text, nagezien door den Wel-Eerwaarden Heer Kapellaan VAN DER HORST. Deze Platen worden niet in commissie verzonden en zijn alleen tegen contante betaling verkrijgbaar. De prijs der beide gekleurde platen *f* 3.00. Bestellingen bij alle Boekh. des Rijks. (2661)

VOLKS-ALMANAK

VOOR

Nederlandsche Katholieken 1853.

Sedert eenigen tijd is de Uitgever niet meer in de mogelijkheid geweest om te voldoen aan de vele aanvragen naar bovenstaanden Almanak; tot zijn leedwezen moest hij zeggen: »*Ik heb er niet meer, ze zijn uitverkocht.*" Intusschen is hij thans door toevallige omstandigheden, in de gelegenheid, om nog een klein getal te kunnen leveren. Die er dus nog van voorzien wil worden, melde zich aan bij den Uitgever.

C. L. VAN LANGENHUYSEN.

☞ Boekhandelaren, die nog niet hebben opgegeven het getal hunner Inteekenaren op den Tweeden Bundel **NEDERLANDSCHE FEEST-LIEDEREN**, voor de Heiligedagen van 't geheele jaar, met eene toemaat van Andere Stichtelijke Liedekens; woorden en melodien verzameld en bewerkt door JOS. ALB. en LAMB. JOANN. ALBERDINGK THIJM, in Tien of Twaalf Afleveringen, à 30 Cents, bevattende te zamen omstreeks 140 Liederen, gelieven zulks spoedig te doen, omdat er met het drukken een begin zal worden gemaakt en de oplaag daarnaar moet geregeld worden.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.